

Trebuie să mergem mână în mână cu tinerimea. Ear' acele idei, de care se mai folosese însă mulți dintre noi, că adevărul tinerimea trebuie delaturată dela multe afaceri publice și de interes general pentru toți Români, sub pretextul, că omul tânăr are lipsă încă de experiență, atari idei cu totul ruginate trebuie scrobite dimpreună cu susținătorii lor. Știința se câștigă învățând, ear' experiența având omul puțința de a o câștiga.

Scim două casuri, pe care deși nu ar trebui să le relevăm, totuși în acest moment nu le mai putem tănu.

Era vorba, ca în unele din comisiunile „Asociațiunii transilvane” să între și un preot tânăr, nu însă un preot dela sate, ci chiar un gremialist. Un bătrân de ai noștri, în plenul ședinței, — și spre indignarea publică a tinerimii — vine cu naiva propunere, că respectivul membru „*preot tânăr*”. De sine se înțelege, că propunerea a fost viu combătută, ear' propunătorul s'a mulțumit cu cele auzite. Aceasta s'a întâmplat nu mai mult decât cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane” ținute la anul 1882. Să nu se cugete, că doară respectivul preot ar fi fost dintre cei tineri-tineri!!

În o afacere de interes public românesc și adînc tăietoare pentru un ținut românesc un tânăr avocat român trebuia să raporteze despre afacerile îndeplinite din partea altora.

Tinărul avocat și-a îndeplinit însărcinarea așa după-cum conștiința și convingerea sa l-au îndemnat să o facă. Ei, dar' a pățit-o. „Acesta nu este om de a te pute înțelege!” Oamenii însă au cam ajuns acolo, unde prevedea tinărul avocat.

Sînt așadar în mijlocul societății noastre oameni, care în mod auctoritativ și *per abusum* susțin, că numai ceea-ce vorbesc ei e bine cugetat, e bine predat, e preste măsură argumentat; cine li se opune numai cât e negru sub unghie — și mai cu seamă dintre tinerime — trebuie oprit în cale, trebuie împins în dreapta și în stînga și trebuie adus la ordine prin siluire. Cât timp mulți dintre bătrânii noștri purced și vor mai purcede pe această cale greșită, vor avé întotdeauna ca neînvinși opozanți pe întreg tineretul român, care judecă cu despreț pe acela, care nu-și dă seamă de cele-ce susține în auzul și ochii tinerimii.

Și în acest punct nu este numai tinerimea chemată a se lupta contra acelor bătrâni, care încungiuță tinerimea, ci sîntem chemați toți aceia, care scim prețu și iubi tinerimea, a ne lupta în rînd cu dînsa, pentru a o pune pe acea treaptă unde-i compete, și avîndu-o totdeauna la dispoziție.

Va veni timpul, când și noi Români vom pune mai mult preț pe tinerime! Tinerimea de aji însă are datorința, de a lucra bărbătesc pentru deșteptarea sentimentului seu național și pentru unirea ei în ideile, de care este pătruns și poporul român; de a studia și noaptea trecutul și prezentul

nostru; de a fi pentru astăzi — încât este în studiu — un judecător nepreocupat în tot ceea-ce publicistica română susține pe terenul politic, literar sau scientific.

Așa să fie tinerimea noastră, pentru-că dînsa are să fie la timpul seu judecătorul faptelor noastre. Încât însă tinerimea astăzi studiază, fi dîcem: învețe carte și mereu învețe. Nu are apoi să uite tinerimea, că este odorul cel mai scump al poporului român, care pururea îi va dice:

Tinerime! Fii română și numai română!
I. M.

Minciună și poltronerie.

Despre incidentul deputatului Steinacker în casa deputaților publică dl Iosif Filtsch, deputatul Brașovului, în „Kronstädter Zeitung” următorul articol, pe care îl reproducem, pentru-că cetitorii noștri să vadă, că și alții judecă ca și noi despre deprinderile false de poltroni ale politice maghiare, când e vorba de naționalități:

După-cum cetitorii noștri au vădut deja din rapoartele parlamentare, desbaterea generală a proiectului regalilor a dat privilegiu Vineria trecută și la o mică desbatere în sesiunea naționalităților. Punctul de mîncare al aceleia a fost enunțarea lui Petru Busbach, că capitala are misiunea de a propaga maghiarismul, pentru-că Ungaria să aibă o capitală maghiară. El roagă a eși pe stradă și a vedé, că fiecare copil vorbește ungurese. În scurtul interval de 20 ani a dăruit capitala țerei o jumătate milion de Maghiari. El crede, că lăptrea maghiarismului se poate face cu succes numai pe calea orașelor. De când există în orașe asile de copii, școale elementare și institute de învățămînt de stat, maghiarismul se lătește în țeara întreagă. El sperază și crede, că preste 10—15 ani va înceta plîngerea, că maghiarismul se află în minoritate relativă.

Se dice, că proiectul periclitează libertatea. El crede însă, că o națiune, în mijlocul căreia se află atâtea elemente eterogene, are lipsă de un guvern central puternic. Fără un guvern central tare sesiunea supremației rasei maghiare nu se poate rezolva.

Această fățișe constatare a tendințelor de maghiarizare, acompaniată de viuele aplauze ale maiorității, fără îndoială a fost o aspră provocare a deputaților nemaghiari. Nu e mirare deci, că unul dintre ei, deputatul Cisnădiei Edmund Steinacker, care a venit la cuvînt în ziua următoare, a reflectat la enunțările lui Busbach și a constatat, că acum are un martor clasic pentru legitimitatea plîngerilor Sașilor, căci Busbach a dovedit în ce măsură se profesază aici meșteșugul patriotic al maghiarizării. Instituțiile noastre liberale și legea naționalităților în nouă din zece părți stau numai pe hîrtie. Curtea cu jurați din Budapesta a condamnat în ziua premergătoare pe un Român, pentru-că a dîs, că rassa maghiară pune interesele sale înaintea intereselor statului. Aceasta a repetat-o acum Busbach fără a fi pedepsit.

Aceste declarațiuni ale lui Steinacker au produs în casa deputaților o furtună de resens. Și pentru-ce? Steinacker cu drept cuvînt a putut dice, că nu numai pentru regi, ci și pentru națiuni este o nenorocire, că nu voese să audă adevărul. Nu este adevărat

fiecare cuvînt rostit de Steinacker? Sașii se plîng de tendințele neîntrerupte de maghiarizare. Acestea Maghiarii le neagă totdeauna și pe Sași îi timbrează pentru plîngerile lor de dusmani ai statului. Acum vine un deputat șovinist, un deputat, care poartă numele german Busbach, și declară în ședința publică a parlamentului, că misiunea Ungariei este în prima linie maghiarizarea, ear' această declarațiune este întimpinată din partea maiorității maghiare cu aplauze frenetice. N'are așadar dreptate Steinacker, când dice, că acum are un martor clasic pentru legitimitatea plîngerilor Sașilor?

Afirmațiunea lui Steinacker, că instituțiile noastre liberale și legea naționalităților în nouă din zece părți stau numai pe hîrtie, a produs mare contrațiere și mare mișcare. Dar' ea este adevărată din literă în literă. Eu adese am dovedit în mod incontestabil, cu legea naționalităților în mîna și răzimat pe praxă, că fiecare paragraf al acelei legi este dîlnic și neîntrerupt violat. Și cât de nimerită și convingătoare a fost provocarea lui Steinacker la condamnarea învățătorului Stefan Albu, întemplată în ziua premergătoare. Acesta a fost condamnat la trei luni închisoare de stat și 300 fl. amendă, pentru un articol publicat în „Romänische Revue”, sub cuvînt de agitațiune la ură contra națiunii maghiare, pentru-că a dîs, că rassa maghiară pune interesele ei înaintea intereselor statului. Deputatul Petru Busbach a spus-o fățiș și nu numai nepedepsit, ci între aplauzele șgomotoase ale casei deputaților, că misiunea Ungariei este în prima linie maghiarizarea. El a pus interesele supremației maghiare preste interesele libertății țerei. El a ceretat aplauze șgomotoase pentru aceeași declarațiune, pentru care Stefan Albu a fost condamnat la pedeapsă grea. Nu stau instituțiile noastre liberale numai pe hîrtie?

Este evident. Când însă Steinacker constatează acest fapt, se face larmă mare și mișcare în casa deputaților. Nu se poate suferi adevărul, când omul este conșciu de vinovația lui.

Dar' cu atîta nu e de-ajuns. Presidentul dietei Toma Péchy face cuvîntelor lui Steinacker, care constatează numai fapte, imputarea, că agitează contra unei naționalități și induce străinătatea în eroare. Noi dorim numai, ca această desbatere să ajungă în conformitate cu adevărul la cunoștința străinătății. Atunci ea ușor va judeca, pe care parte este adevărul. La frasa folosită de presidentul, că pe întreg rotundul pămîntului nu este națiune, în mijlocul căreia orice naționalitate se bucură de libertate mai mare ca în Ungaria, nu voese să reflectez mai departe. Această frasă a fost de multe-ori combătută în modul cel mai evident. Este foarte regretabil, că și presidentul casei, care se bucură de stîmă generală, nu se poate emancipa de sub presiunea iritațiunii șovinistice a casei.

Cea mai înaltă prestațiune în această mică desbatere în sesiunea naționalităților este și de astă-dată a ministrului president Tisza. El a declarat enunțările lui Steinacker pe scurt de tendențe de a răspîndi ură contra rasei maghiare și contra Ungariei înafară, unde raporturile noastre nu sînt cunoscute. Steinacker însă n'a făcut altceva, după-cum am vădut, decât a constatat ceea-ce a dîs guvernamentalul Busbach. Dacă aceasta este de natură de a răspîndi înafară ură contra rasei maghiare, atunci Tisza ar fi trebuit să

tragă pe Busbach la răspundere, ear' nu pe Steinacker. Tisza a mai dîs, că Sașii datorresc mulțumită guvernului și dietei pentru banătatea, că ele n'au luat în considerare, că pe pămîntul săsesc n'au existat nici când drepturi regale. Aceasta este o vîdită falsificare a faptelor. Pe pămîntul săsesc a existat dreptul regal tot atât de bine ca și pe pămîntul șecuesc și în multe orașe ungurești, numai că aici n'a fost totdeauna emanațiunea dreptului urbarial, ci s'a basat pe donațiuni regesci și acuișiții anuale în valoare. Dacă aceste acuișiții au fost considerate ca egale privilegiului nobilitar, apoi aceasta se bazează pe principiul juridic, că toate acuișițiile legale de drepturi trebuie respectate într'o formă. Mai departe sigur nu din considerare pentru Sași, s'a pus dreptul regal urbarial pe o treaptă de valoare cu dreptul regal urbarial, ci fără îndoială din considerare pentru Săeni cu număratoarele orașe maghiare, care se află cu Sașii în aceeași poziție. S'ar pute aproape crede, că tendința lui Tisza a fost de a seduce străinătatea, care nu cunoaște raporturile noastre, prin această schimonosire a faptelor. În schimonosirea faptelor și a cuvîntelor este Tisza preste tot meșter. Declarațiunile neghoabe ale lui Busbach s'a încercat a le desbrăca de caracterul lor dușman naționalităților prin aceea, că le-a schimonosit prezentându-le, ca și-cînd Busbach ar fi reclamat și pentru maghiarime dreptul de a-și desvolta drepturile sale naționale pe terenul social. Această schimonosire de cuvînt este o apucătură iseuistică, care însă trebuie să aibă efectul contrar. Căci „lăptrea maghiarismului” și „supremația rasei maghiare” ale lui Busbach nu sînt desvoltarea dreptului public național, ci *pure et simple* maghiarizare.

Dacă în sfîrșit Tisza a dîs, că Sașii prin astfel de expectațiuni se fac urgisiți, aceasta noi o regretăm în toată sinceritatea, căci nișuța noastră este de a trăi pe picior bun cu concetățenii noștri maghiari. Dacă însă asemenea declarațiuni fac în adevăr urgisiți pe Sași, vina nu este — cum dice Tisza — a conducătorilor și reprezentanților poporului, care prin șovinismul maghiar sînt forțați la asemenea declarațiuni, ci a însuși șovinismului, care în ministrul-president Tisza are razimul principal. Poporul nostru însă își implinesce cu credință și conșciențiositate datorințele către patrie, deși aceasta îi amenință existența.

Iosif Filtsch.

CRONICĂ.

Î Mircea Basiliu Stănescu, după-cum ne anunță o telegramă, pe care o primim din Arad în momentul, când se încheie foaia, a încetat din viață. Surprinderea dăruoasă, de care n-a umplut această știre neașteptată, nu ne permite să dîcem de astă-dată mai mult, decât că sîrmanul popor român a mai perdut pe un fiu credincios, devotat și plin de rîvnă pentru fericirea și înaintarea lui. Moartea lui Mircea Stănescu este o pierdere, pe care nu o vor simți-o numai frații noștri din părțile Aradului, al căror valoros conducător a fost, ci fiecare Român de bine din toate părțile. Memoria lui va fi neuitată!

Numiri. Ministrul de finance a numit pe Bela Csutkay de executor de dare provisor prelungă inspectorul de dare reg. din comitatul Selagiului. — Procurorul suprem r. din Murăș-Oșorheiu a numit pe practicantul în drept fără diurnă dela tribunalul reg. din Cluj Iosif Akontcz jun. de practicant în drept fără diurnă la procuratura de acolo.

mă uitam, dar' îi simțiam prezența. Auđiam cuvintele din rugăciuni și le repetam; dar' în sufletul meu ele nu aflau resunet. Nu mă puteam ruga, priviam tăcută la icoanele sfinte, la lumini, la crucea de pe spatele felonului profese, la icoana de pe altar, la una dintre ferestri, și nu înțelegeam nimic. Simțiam numai, că se petrece ceva neobișnuit cu mine.

Când se întoarse preotul cu crucea cătră noi, când mă feliicită și îmi spuse, că el mă botezase și D-șeu a dat ca tot el să mă și cunune, — când mă sărutară Catia și mama lui, — când auđii vocea lui Gregor, care striga după trăsura, — atunci mă cuprinsă uimire și spaimă la cugetul, că se sfîrșira deja toate, fără-ca să se fi întemplat ceva neobișnuit, și fără ca să se simț ceva în sufletul meu din taina cea sfîntă.

Noi ne sărutarăm, și sărutară această îmi pără stăt de curioasă și străină de sentimentele noastre, încât fără să vreau am gândit: „Atăta-i tot?”

Eșirăm. — Duruital rozelor răsuna tare sub boltitura bisericii; aerul proaspăt îmi adia plăcut în față; el își puse pălăria în cap și mă ridică în trăsura. Prin fereastră observai luna cea rece, încungiuțată de cercul seu.

El se aședă lîngă mine și închisă ușa. Îmi trecu ca un junghiu prin inimă, — ca și-cînd m'ar fi ofensat siguranța, cu care a închis ușa. Vocea Catiei îmi striga să-mi acoper capul, roatele trecură duruind preste petri, apoi ajunseră pe o cale moale și noi înaintam repede. Adunată într'un unghiu al trăsurii, priviam prin fereastră câmpile înde-

Maghiarizare de nume. „Budapesti Közlöny” publică următoarea schimbare de nume: Carol Stanek în „Sdász”.

Învătătorii și armata. Ministrul de instrucțiune a emis o ordonanță circulară cătră toți inspectorii de școale din țeară, ca de aici înainte să prezenteze la 15 Ianuarie a fiecărui an lista acelor învățători, care sînt și în cas de mobilizare indispensabili pentru posturile lor de învățători.

Taxele examenelor de maturitate. Ministrul de culte și instrucțiune publică contele Albin Csáky a emis o ordonanță suplimentară cu privire la taxele examenelor de maturitate. Instrucțiunea pentru examenele de maturitate stătoresce anume drept taxă de maturitate pentru studenții ordinari 6 fl., ear' pentru privațiști 12 fl., avînd a se solvi această taxă din nou când se repetază întreg examenul. Se întemplă însă, că acei studenți, care fac examen scripturistic cu succes, se îmbolnăvesc și numai pe la începutul anului școlar viitor pot depune examenul verbal. Deoarece instrucțiunea nu dispune pentru casuri de acestea, ministrul a ordonat în mod suplimentar, că în cazul acesta întreaga taxă are să se solvească din nou.

Stipendii și ajutoare din fundațiunea „Andronic”. Din fundațiunea „Andronic” sînt a se conferi pe anul 1889 mai multe stipendii pentru tineri, care au intențiunea a se aplica ca noviți la meserie și industrie, precum și pentru învățării aplicații deja la meserie și industrie; de asemenea mai multe ajutoare pentru învățării, care au devenit școlari (calfe) în decursul anului 1888, și pentru școlarii, care sînt în condițiile recerute de a se face mîestri. Toți, care voese a concurge la aceste stipendii și ajutoare, trebuie să dovedească: a) prin atestatul de botez, că sînt Români gr.-or. din Transilvania; b) prin atestatul oficiului comunal (primăriei) starea averii propriie și a părinților; c) prin atestatul oficiului parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului; dacă trăesc părinții, căți copii minoreni sînt în familie și căți din acestia umblă la școală; dacă petentul este căsătorit și starea familiei sale. În special tinerii, care au intențiunea a se aplica ca noviți la meserie și concurge la un stipendiu, afară de recerințele generale indicate mai sus, trebuie să întrunească și următoarele condițiuni: 1. Să nu fie mai tineri de 12 ani. 2. Să fi ceretat cu succes bun școala populară, ceea-ce este a se dovedi prin atestate școlare. 3. Să fie încheiat contract cu mîestru conform §-lui 61 al legii industriale (Art. de lege XVII: 1888), ceea-ce se va dovedi prin așternerea contractului în original sau în copie legalisată. În vîntăciei aplicații deja la meserie sau la industrie, care concurge la un stipendiu, afară de recerințele generale trebuie să mai întrunească și următoarele condițiuni: 1. Să fie angageată la vre-un mîestru cu contract, care să se alătura la cerere. 2. Să aibă purtare bună dovedită cu atestat dela mîestrii, la care a fost și sînt în învățării. Școlarii, care concurge la vre-un ajutor, afară de recerințele generale trebuie să întrunească următoarele condițiuni: 1. Să fie terminat periodul de învățării în decursul anului 1888, ceea-ce se va dovedi prin atestatul autorității industriale conform §-lui 67 din Art. de lege XVII: 1884. Să arete un spor și o purtare bună, ceea-ce se va dovedi prin atestatul mîestruului, eventual prin cartea de lucru (§ 99 din legea citată). 3. Să arete ce limbi știu vorbi și scrie (atestat dela mîestru) și dacă aparțin ca membri la vre-o reuniune de meseriași (certificat dela reuniune). Școlarii, care concurge la vre-un ajutor pentru a se face mîestri, au să întrunească afară de recerințele generale încă următoarele condițiuni: 1. Să fie provăduți cu certificatul de mîestru. 2. Să fie lucrat cel puțin șese ani consecutivi ca școlari, ceea-ce se va dovedi prin atestatele mîestruilor, la care au lucrat. 3. În cerere să se arete anume, unde voese a se aședă ca mîestri și ce fel de mijloace bănesci mai au pentru a-și începe meseria pe școalela

Fericire casnică.

— Novellă. —

De contele Leo Tolstoy.

Traducere de Gil.

(Urmare.)

Î așteptai pe Sergey plină de neastîmpăr; îmi era atît de greu la suflet cu toate aceste cugete.

El veni de cu vreme, și îndată-ce a sosit, eram convinsă pe deplin, că am să deviu într'adevăr soția lui cu dîna de aji, și de aci înainte nu mai era nimic grozav în cugetul acesta.

Înainte de prînz nu duserăm la biserică noastră, pentru de a ne ruga pentru rîposatul nostru tată.

„Ah dacă ar trăi el acum!” — socotii cănd ne întorceam spre casă și mă sprigianam tăcută de brațul bărbatului, care a fost cel mai bun amic al aceluia, la care mă cugetam. Când se rostiseră rugăciunile în capela și eu îmi plecaser capul spre pritrile reci, îmi imaginai atît de viu pe tata, încât credeam, că spiritual lui mă impresoară și îmi binecuvîntă alegerea, și mie îmi era încă și acum ca și-cînd ar fi dînsul cu noi și ne-ar împărții de darul seu, și amintirile și speranțele acestea, fericirea și jalea aceasta se contopiră în mine într'un singur sentiment solemn și binefăcător, cu care armonisa acest aer nemișcat, proaspăt, liniștea acestor câmpii pleșuvite, cel cer palid și acel soare strălucit, dar' neputincios, ale cărui rațe încercau zadarnic să-mi ardă obrazii. Îmi era ca și-cînd cel-ce mă petrecea ar împărți aceleași sentimente și m'ar înțelege. El pășia încet și tă-

cut și pe față lui, pe care o priviam în ascuns câte-odată, era aceeași expresie serioasă, nici tristă, nici veselă, care era în consonanță cu natura și cu inima mea.

De-odată dînsul se întoarse spre mine, și vedeam, că vrea să-mi dîcă ceva. „Cum, dacă mi-ar vorbi tocmai de aceea, cu ce se ocupau gândurile mele?” Îmi trecu prin cap. Și el începă să vorbească de tata, fără-ca să-l numească:

„Într'una din zile îmi dîsesse în glumă: „La-ți de soție pe Mașa mea!”

„Cât de fericit ar fi el aji!” — răspunsei strîngîndu-i și mai tare brațul, care ținea pe al meu.

„D-ta ai fost pe atunci copilă”, — continua el privindu-mi în ochi, „eu sărutam pe atunci ochii aceștia și fi iubeam, pentru-că sîmneau cu ai lui; nici pe departe nu aș fi gândit, că vor să-mi devină atît de dragi pentru sine înșiși; eu fi dîceam d-tale atunci numai Mașa.”

„Di-mi de acum tu, ” grăii.

„Tochmai voiam să o fac”, — răspunsei el, „abia acum numai simțesc, că tu ești a mea cu totul.

Și privirea lui liniștită, fericită și intimă rămase ațintită pe mine.

Pe de o latură se întindea un ogor îngrit preste calea principală până la pădurea pleșuvă din departare, pe care un țeran răsurna în tăcere cu plugul seu o brazdă neagră ce se lăția mereu.

Înaintea pădurii zărirăm o stavă de cai, care ni se pără aproape de tot.

Pe partea cealaltă și în față noastră până la grădina și până la casa noastră, care apărea în dosul ei, înverșide deja holda de eamnă în lanuri lungi. Soarele își arunca rațele sale slabe preste toate; deasupra întregului zăcea un lung pănginșu. Pănginșul sbura prin aer în giurul nostru și se așeza pe ogoarele brumate, ne fălăia în ochi și se lipia de pîrul nostru, de hainele noastre. Dacă vorbiam, glasul nostru răsuna atît de curios, ca și-cînd ar rămăneș animat în vîdudul nemișcat, ca și-cînd am fi fost singuri de tot în lumea aceasta mare, singuri sub bolta aceasta vînată, în care săltau tremurînd aceste rațe schînteitoare, dar' reci.

Și eu i-aș fi dîs lui bucuroasă „tu”; dar' cuvîntul acesta nu voia să-mi treacă preste buze. „De ce pășesci tu atît de repede?” — dîsei în fine iute și mai că șoptind, și fără de voe am roșit întreagă.

El merse mai încet și mă privi și mai cu drag, și mai vesel, și mai fericit ca până aci.

Când ajunserăm acasă, mama lui sosise deja, asemenea și oaspeții, pe care am fost nevoiți să-i invităm, și până în momentul, când am părăsit biserica și ne puserăm în trăsura, pentru de a merge la Nicolse, n'am mai fost noi de noi.

Biserica era aproape goală și numai pe furis zării pe mama lui, care stătea în apropierea corului pe un covor, apoi pe Catia în căța ei cu peteaua lila și cu lacrimi pe obraz, afară de aceea vre-o doi-trei iobagi de curte, care mă priviau cu curiositate. — La el nu

părtate umplute de lumină și calea, care părea, că se mișcă în strălucirea cea rece a lunii. Și fără de a mă uita la el, simțeam că e aci, aproape de tot de mine. „Atăta-i dar' totul, ce îmi dă momentul acesta, — momentul, dela care am așteptat atîta!”, — socotii; și mă simțiam totodată umilită și ofensată, pentru-că ședeam atît de singură și atît de aproape de el. Mă întorsei spre dînsul, pentru de a-i dîce ceva. Dar' nici un cuvînt nu-mi eșia dintre buze, ca și-cînd toată gîngășia mea de odinioară ar fi dispărut și ca și-cînd în locul ei ar fi pășit numai sentimentul ofensei și al spaimii.

„Până în momentul acesta încă nu am putut să cred, că este cu puțință”, răspunsei el lin la privirea mea.

„Da, dar' mie-mi e teamă, — nu știu pentru-ce.”

„Cum? Te temi de mine, Mașa dragă?” dîse el, îmi prinse mîna și se plecă spre mine.

Mîna mea zăcea moartă într'a lui și în inima mea se făcu rece și dureros.

„Da”, șoptii.

Dar' atunci începă dintr'odată să-mi bată inima mai tare, mîna începă să-mi tremure și o cuprinsă pe a lui, mă înfărbentai, ochii mei căntau în zărea întunecată pe ai lui și eu simții momentan, că nu mă mai tem de dînsul și că tocmai teama aceasta fusese și ea amor, — un amor nou, mai gîngăș, mai puternic ca cel de mai înainte. Simțiam, că sînt întregă a lui și că sînt fericită de a fi în puterea lui. (Va urma.)

lor: asemenea se produc și alte documente recomandatoare. Dela toți concurenții de orice categorie se recere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie și adresate de-a dreptul consistorului arhiepiscopalesan greco-oriental din Sibiu; cererile au să intre acolo cel mult până la 31 Decembrie 1888 stilul vechiu.

Abatorul din Sibiu se va deschide mâine, la 1 Decembrie n. Acest abator e al treilea abator mai mare din țară. Numai abatoarele din Budapesta și Pojon sunt mai mari. Cel din Cluj e cu mult mai mic. Cheltuielile clădirii abatorului urcă la 50,600 fl., care au fost luate în bugetul orașului dela 1882 și au fost acoperite din creșterea delu dela 1882 și au fost depuse spre fructificare la casa de păstrare de aici. Planurile clădirii le-a făcut arhitectul Eder; clădirea însăși a fost condusă de dl Mätz. Deocamdată clădirile sunt păzite de un pazitor de case, care conduce pe vizitatori prin toate încăperile. Indată ce abatorul va fi predat destinațiunii sale, vor locui într-insul un medic veterinar și un pazitor. Venitele s'au dat în arandă, deoarece conducerea lui în propria regie a orașului e cu multe greutăți împreună. Cheltuielile anuale se vor urca până la 7000 fl.; dar venitele dela deosebitele taxe s'au exarandat pentru 8600 fl. la an.

Biserica nouă în Peștișul-mic. Din Deva ni se scrie: Sfințirea bisericii gr.-or. din Peștișul-mic, lângă Deva, s'a săvârșit Duminecă la 30 Octombrie (11 Noembrie) 1888, fiind de față cam la 700 de țărani. Ca preoți au funcționat părintele protopresbiter Ioan Papiu, preoții George Ghila din Cârjiț, Ioachim Pinciu din Peștișul-mare, Mihail Zăvoian din Teluc, Dionisie Glodean din Crivur, Dionisie Popovici din Bărcă-mică, Constantin Dăncilă din Mănerău și Nicolae Popovici, preotul locului, cu locuința în Iosani. Biserica e frumusească, în stil modern și s'a zidit la stăruința și mai cu seamă din banii bravului paroh al locului, care a jertfit — prelungă ostenele multe — suma considerabilă de preste 3200 fl. v. a. din alseu. Acest preot zelos e model și ca econom și în toate afacerile poporului seu e apostolul aceluia. Această biserică are cu atât mai virtos importanță națională, că e într'un sat cu parochieni și cu giur nemeșesc, oameni, pe care numai religia îi ține mai cu seamă legați de frații lor, pe care îi numesc Români, ear' pe sine nemeși.

Vânătoare cu gonaci. Reuniunea de vânat din Sibiu va arangia Duminecă la 2 Decembrie o vânătoare cu gonaci pe hotarul Magului. Convenire e la 7 oare dimineața în Rusciori.

Siguranța publică în Cluj. Mai nopțile trecute un faptuitor necunoscut a strâpsuns pe un sodal în pept și apoi s'a dus mai departe. Sodalul a fost dus în spital. Acum din nou doi sodali au atacat în Cluj pe un servitor de oraș și pe nevasta sa. Servitorul a tras însă cu vitejie sabia și a rănit pe cei ce l-au atacat. Pe aceștia apoi a și putut pune poliția mâna. Exemplarul de altminteala nu prea este nici poliția din Cluj.

Voinicos, dar' fricos. Acel Ludovic Wolfner, care în ședința plenară dela 20 l. c. a camerei comerciale din Budapesta a țis, că lui Steinacker nu trebuie să i-se deo numai un „nas", ci o palmă, printr-o scrisoare adresată președintelui acelei camere declară, că el a țis ceea-ce a țis în focul lui patriotic și nu a vrut deloc să vatem personal pe domnul Steinacker, pe care îl stimează ca pe un om foarte cinstit și de omenie.

Pungași din Cluj sunt foarte modesti. „Erdélyi Híradó" ne spune, că alaltăieri un pandur orășenesc a prins pe un sodal de covirgar tocmă în momentul, când voia să-și vire mâna în busunarul unui țeran român din Gierfalău. Pungașul se află acum la răcoare și meditează asupra modului cum ar pute gădeli altă-dată pe țărani, fără de a fi observat de așa numita „Mihaszna András" din Cluj.

Învățător brutal. Diarele din Cluj scriu, că alaltăieri învățătorul dela școala poporală rom.-cat. de acolo Dionisie Orbán a bătut patru băieți lăsându-i mai morți. Se țice, că aceasta nu a făcut-o Orbán pentru prima-dată, și mulți părinți s'au fost plâns mai de multe-ori în contra lui. „Ellenzék" pretinde, ca acest învățător să fie imediat tras în cercetare disciplinară. Mare lucru mai pretinde și el! Par'că așa ceva nu ar trebui să se înțeleagă de sine!

O aristocrată maghiară sărăcită. Înainte de asta a venit în biroul de descripție din Budapesta o fetiță tină, frumusească, și a cerut o carte de lucru. Ea a prezentat un certificat de origine și, spre marea lui mirare, funcționarul a aflat din documentul ce era extradat de magistratul din Pojon, că petenta e contesa Melania Keglevich. Ea e din Pojon de loc și a fost născută acolo la anul 1874. Ținera fată a primit cartea cerută și ea își caută acum subsistența în Budweis ca lucrătoare de fabrică.

Situația din România și presa maghiară. Diarele concetățenilor nostri maghiari băjăde de „voici simpatice" la adresa României. Cu toate-că situația s'a limpedit acum, ele nu vorbesc de altceva decât de crize de cabinet. Astfel „Erdélyi Híradó" în numărul seu cel mai nou scrie sub titlul „Crisă în România" între altele: „Raportorul nostru din România ne profetesece o lovitură de stat, în urma căreia regele își va perde coroana, ear' țeara independentă. Și în faptă situația e foarte critică..." și așa mai departe. Poate-că confrății nostri de pe la țiarele ma-

ghiare ar voi să se întemple prostii în România și de aceea își informează publicul cetitor în felul acesta despre cele-ce se petrec în statul vecin și prieten monarhiei austro-ungare.

VARIEȚĂȚI.

(Doi punni de zestre.) Într'un oraș din Ungaria s'a făcut acum câteva zile o nunță. Mireasa era o orfană sărăcă, pentru care se împărțiseră mai multe liste de subscripție, ca să i-se aducă o zestre. Mulți se înscriseră în liste, dar pușini dădură bani, așa că din 300 florini înscriși abia erau vr'o 80 de florini în țina nunții.

Notarul, care împărțise listele, chemă pe mirele la o parte cu puțin înainte de a porni la biserică și îi spuse cum stă lucrul.

Mirele atunci se întristă foarte mult și declară, că nu se cunună.

— „Ce stai de vorbesci! Dar' atunci cum rămân cheltueile, pe care le-am făcut?" țise notarul.

— „Nu mă cunun odată cu capul până nu-mi veți da 300 de florini."

Notarul se încercă în mai multe feluri să înduplece pe mire, dar' vădend, că e de geaba, îi țise:

— „Știi ce, eu am și alt mijloc să-ți scot gărgăunii; îți trag o bătaie țapână și te duc pe sus la biserică."

Mirele cum auzi, așa se mai domoli și declară, că are să meargă.

Plecără țoți cu nunta la biserică. Însă când se între pe poartă, mirele întoarse deodată spatele și o tuli la fugă.

Notarul, care îl ținea de scurt, se luă după el injurând. Îl prinse, îl aduse îndrēt și când ajunseră în ușa bisericii îi dădu doi punni după ceafă și îl isbi înlăuntr.

Astfel cununia s'a putut săvârși.

(Un falsificator interesant.) Un individ, care țicea, că e de loc din Smirna și că se numește Omiros Vaffas, s'a prezentat acum câteva zile la poliția din Pesta și a chemat la o parte pe șeful oficiului, căruia i-a țis:

— „D-le, eu vęd, că sânt mereu urmărit de gardiști. Am venit să-ți declar, că lucrul acesta nu e deloc frumos, căci eu n'am căutat, nici nu caut nici aș să-mi ascund crimele și fărădelegile. Săptămăna trecută m'am dus singur la judecătoria și m'am declarat, însă am fost dat afară.

Polițistul foarte uimit, întrebă pe Vaffas ce crime a făcut, după care acesta cu o mare liniște de suflet răspuse:

— „Meseria mea este să falsific polițe. În Grecia, Italia, Bulgaria și Turcia am încasat cu polițe false dela diferite bănci suma de 80 mii franci. La Rusciuc încă am luat 4000 de franci, pe care i-am dat unei cântărețe anume Irma Kiss, cu care am făcut o excursiune în Bucuresci.

„Aici în Pesta am sosit pe la începutul acestei luni și am tras la hotelul „Regina Angliei", unde am stat numai opt zile și de unde a trebuit să fug lăsându-mi bagagele, fiindcă n'aveam cu ce să plătesc.

„Am încercat și aici să-mi fac meșteșugul și chiar în țina sosirii mele am fabricat o notă falsă de 1105 franci pentru banca comercială, însă toate silințele ce mi-am dat ca să o pot trece au rămas zadarnice."

Vaffas declară apoi, că în orașele Viena și Galați a fost judecat și condamnat pentru falsificări.

Deoarece polițistul părea că nu voește să-l creadă, dînsul scoase din buzunar două polițe pentru sume mai mari și punendu-i-le sub ochi îi spuse, că erau și acelea false.

Vaffas, care este în virstă de vre-o 33 de ani, se pare că suferă de mania persecuției și că n'a comis în viața lui nici falsificare, nici altă faptă rea.

Cu toate acestea s'a luat notă de declarațiunile lui și acum se face cercetări, spre a se constata, dacă numitul trebuie trimis la temniță sau la casa de nebuni.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 29 Noembrie n. În cercurile politice produce mare senzație limbajul oficioaselor din Berlin în contra politiceii slave a contelui Taaffe, care ar periclita alianța austro-germană.

„Kölnische Zeitung" țice: Germania privește cu neliniște la țaria și importanța acelor partide din Austria, care sânt dușmănoase față cu alianța.

Circulă fama, că contele Taaffe va primi titlul de principe.

Petersburg, 29 Noembrie n. Regele Milan s'a alăturat la alianța triplă. Tractatul se va publica încurēnd.

Sofia, 29 Noembrie n. Prințul Ferdinand a dăruit suma de 2 milioane pentru înființarea unei universități naționale-bulgare.

Bibliografie.

„Raportul" comitetului „Societății" pentru cultura și literatura română" în Bucovina, despre treble și lucrările sale în anul 1887. Cernăuți, 1888. Tipografia arhiepiscopalesană. Cuprinsul: Raportul general. — Starea bibliotecii societății și a bibliotecii lui Alexandru Zotta. — Lușinarea țiarelor literare, politice-literare românești și germane. — Cassa societății. — Fundațiunea Pumnuleană și alte fundațiuni. — Comitetul. — Membrii defuncți și membrii în viață.

„Meseriașul Român". Foaie pentru învățătură și petrecere, întocmită pentru meseriași și țoți iubitorii de meserii. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni. Editor și redactor: Bartolomeu Baiulescu, președintele „Reuniunii pentru spriginirea meseriașilor români" în Brașov. Anul III. Nr. 22 din anul curent conține: Ce să ardem? — Agricultură, industria și comerțul Germaniei, după „Economia națională". — Sărbarea țilei Sfîi. Archangel Mihail și Gavril în Brașov. — Foiță: „Domnul Destreameaux", roman de I. Richepin, traducere din francezește de S. C. (a 3-a armare). — Jidatul călare", poesie de Th. Speranță. — Felurite pentru meseriași. — Multe și mērunte. — Diverse. — Glume. — Bibliografie. — Concurs pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea lui Andronic.

Extrase din „Budapesti Közlöny".

Licitațiuni:

— 18 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Andreiu Demeter (în D.-Horváth) de către tribunalul reg. din Mișcolț.

— 19 Februarie st. n. 1889 imobilele lui Blaș Somlyódy (din Bezded) de către judecătoria cerc. din Kisvárd.

— 17 Decembrie st. n. a. c. imobilele Isabelei Gyarmathi (în Diod) de către judecătoria cerc. din Aiud.

— 12 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Emeric Ambrusits (în Szakes) de către judecătoria cerc. din Tâmaș.

— 7 Decembrie st. n. a. c. imobilele lui Sava Miskovits (în Sănmărtinul-sărbese) de către judecătoria cerc. din Mодоș.

— 3 Decembrie st. n. a. c. mobilele lui Bernard Schlesinger de către executorul jud. din Timișoara.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Maria Kimpán (din Remetemező) la tribunalul reg. din Sătmăreț; — la rămasul după Ilie Hubay (din Săndemeter) la tribunalul regesc din Rimaszombat.

Posturi vacante:

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Hususău. — A se adresa până în 28 Decembrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de notar clasa a II-a la tribunalul reg. din Murăș-Oșorhei, cu salariu de 800 fl. și relut de cartier 150 fl. — A se adresa în două săptămăni la autoritățile competente.

— Un post de executor la judecătoria cerc. din Bazin. — A se adresa în două săptămăni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Nyiregyház. — A se adresa în două săptămăni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 Noembrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Diferența din presiune, Temperatura aerului, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului. Row 1: 722.1, -0.6, -1.8, +7.1 -3.0, SSO.

Din țeară, 28 Noembrie, 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura aerului, Vântul. Rows for Budapesta, Sătmăreț, Cluj, Orșova, Timișoara, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 30 Noembrie n.

Hotel „Neurivier". Revai, Iszekutz, Schweiger, comercianți, țoți din Budapesta. Aurel Isacu, avocat din Cluj.

Hotel „Împărățel Romanilor". Bela Kenösy, notar-suprem din Odorhei. Albert, din Cărtășoara; Coloman Boer, din Baroth; Alexandru Agyogi, din Micăsasa, țoți proprietari. Mauriș Schütz, Frideric Prieser, Alfred Entremont, comercianți, țoți din Viena.

Hotel „Melzer". Augustin Almajan, teolog din Orăștie. Ioan Stoica, profesor din Blaj. Roth, locotenent din Cluj. Zerbes, inspector din Cohalm.

Economic.

Fabrică de zăhar în Ardeal. În afacerea înființării unei fabrici de zăhar în Ardeal au fost până acum trei consultări. Una în Aiud, a doua în Murăș-Oșorhei și a treia în Vințul-de-jos. Despre dekursul celor dintăiu am raportat la timpul seu. A treia a avut drept rezultat exprimarea dorinței, ca fabrica de zăhar să se facă în Simeria (Biscaria, Piski). Preste tot s'au oferit până acum 5000 de jugere pentru cultivarea napilor de zăhar. Președintele reuniunii agricole din comitatul Tërnavai-mici convoacă pe proprietarii comitatului la o consultare pe 2 Decembrie a. c. la 10 oare înainte de ameați în sala comitatului, în scopul de a se pute efectul subscripțiunile pentru ofertele de producțiune.

Direcțiunea fabricii de mașini a căilor ferate de stat ung. și a fabricii de fer și de oțel din Diosgyör a excris o pertractare de oferte pe 28 Decembrie a. c. n. pentru asigurarea cerințelor de lemării. Publicațiunea se află în biroul camerei comerciale și industriale din Brașov.

Direcțiunea căilor ferate de stat ung. a excris pe 21 Decembrie a. c. n. o pertractare de oferte pentru asigurarea cerințelor de tipărituri și lucru de compactor pe cei trei ani următori. Cei interesați pot să vadă publicațiunea respectivă în biroul camerei comerciale din Brașov.

Conversiunea ungurească. Din Paris se împărțesece, că dl de Hauseman a sosit în capitala franceză. Calătoria lui se aduce în legătură cu afacerea conversiunii ungurești.

Industria de hărtie în Austria. (Urmare.) În nici o industrie nu s'a putut realiza în timp atât de scurt prin progrese tehnice o astfel de apropiere de idealul de ieftinătate ca în industria de hărtie, și de aceea industria de hărtie este în drept a-și revendica meritul, de a trece de măsură pentru gradul de cultură și de un factor important al bunăstării unui popor.

Ca material brut pentru industria de hărtie a servit în toate timpurile fibrele plantelor, și în direcția aceasta numai într'atâta s'a realizat un progres, că astăzi se poate prelucra ca hărtie ori-și-ce țesătură vegetabilă, pe când nu cu mult timp mai înainte această proprietate se atribuia numai unor fibre anumite. În fond însă materialul a rămas tot unul și același, adică țesătură celuloasă a plantelor, luându-l sau direct din plante (papyrus, cânepă, paie, lemn, exparto, trestie etc.) sau îndirect din rămășite de țesături, (sdrēnte de in, bumbac, iute etc.), căci și aceste țesături sânt în prima linie pregătite din aceleași plante. (Va urma.)

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 13 și 14 Noembrie st. v. 1888. Violatos lui Feitler, săcără 2000 hect., 5.25 lei. Blumen lui Negropte, orz 1600 hect., 6.30 lei. Blumen lui Negropte, orz 2200 hect., 6.30 lei. Perlea lui Sechiari, orz 3600 hect., 6.82 1/2 lei. Perlea lui Sechiari, orz 750 hect., 6.95 lei. Bach lui G. Mendl, grâu 4250 hect., 9.55 lei. Bach lui G. Mendl, grâu 2000 hect., 10.— lei. Bach lui G. Mendl, grâu 3850 hect., 9.65 lei. Bach lui G. Mendl, grâu 1870 hect., 8.95 lei. Evloghio lui Negropte, săcără 3500 hect., 5.60 lei. Agio 2.50 %.

Operațiile efectuate în 15 și 16 Noembrie st. v. 1888. Frishman lui Waller, grâu 1000 hect., 12.25 lei. Grosovics lui Petricioni, grâu 2000 hect., 10.55 lei. Grosovics lui Petricioni, grâu 3500 hect., 10.40 lei. Christovloni lui Petricioni, grâu 3650 hect., 10.— lei. Blumann lui Manari, săcără 3500 hect., 6.— lei. Marris lui Manari, săcără 3000 hect., 5.30 lei. Găitan lui Feitler, săcără 1500 hect., 5.25 lei. Nenovics lui I. Dreyfuss, orz 2100 hect., 5.50 lei. Blumann lui Emerico, orz 1800 hect., 5.20 lei. Cazanova lui Schmirer, orz 2000 hect., 5.10 lei. Emerico lui Svetovics, grâu 1300 hect., 10.60 lei. Emerico lui Svetovics, grâu 4200 hect., 10.35 lei. Evloghio lui Feitler, grâu 1700 hect., 9.— lei.

Prețul mărfurilor.

Țerțul de rămători în Steinburg. În 28 Noembrie n. s'a notat: ungurești bētrani grăi 46.— cr. până 47.— cr. ungurești grăi, tinari 46.— cr. până 49.— cr. de mijloc 43 1/2 cr. până 49.— cr. usori 48 1/2 cr. până 50.— cr. marfă țărănească, grăi 46.— cr. până 47 1/2 cr. de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr. usoră 47.— cr. până 48.— cr. românești, de Bakony, grăi — cr. până — cr. transito de mijloc — cr. până — cr. transito usori — cr. până — cr. transito sērbesci grăi 47.— cr. până 48.— cr. transito de mijloc 47.— cr. până 47 1/2 cr. transito usori 44 1/2 cr. până 46.— cr. îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. p. r. 4% cumpēniti dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 Nov. 1888.

Table with multiple columns: Săminte, Căminție, Prețul per 100 chilogr., etc. Rows include Grâu, Săcără, etc.

Table titled "Cursul pieței din Sibiu." with columns for various goods and prices.

Table titled "Bursa de Budapesta" with columns for gold, silver, and other market items.

Table titled "Bursa de Viena" with columns for various market items and prices.

Table titled "Bursa de Bucuresci." with columns for various market items and prices.

Table titled "Bursa de Bucuresti." with columns for various market items and prices.

